

Бекітемін:
«Инаят» балабақшасы
меншерулисі Миранова Т.М.
2023 жыл

Перспективалық жоспар

«Ботакан» ортаңғы топ

Тәрбиешілер:

Ақпанова Л.Ж.

Бейсенова И.Б.

2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку бағдарламасы негізінде
2023 – 2024 жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары
«Ботақан» ортаңғы топ
Қыркүйек айы 2023жыл

Ұйымдастырылған іс әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Негізгі қимылдар:</p> <p><i>Жүру.</i> Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, тіzenі жоғары көтеріп, сапта бір-бірден, екеуден (жұппен) жүру;</p> <p><i>Тепе-тендікті сақтay.</i> Тепе-тендікті сақтай отырып, бір қырымен қосалқы қадаммен көлбеу тақтай (20-30 сантиметр), бойымен журу.</p> <p><i>Жүгіру.</i> Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, сапта бір-бірден жүгіру;</p> <p><i>Домалату, лақтыру, қағып алу.</i> Заттарды оң және сол қолмен қашықтыққалактыру (2,5-5 метр қашықтық), төмennен екі қолмен көлденең нысанана, оң және сол қолмен (1,5–2 метр қашықтықтан) допты кеуде тұсынан лақтыру.</p> <p><i>Еңбектеу, өрмелу.</i> 4-6 метр қашықтыққа тұра бағытта, заттарды айналып және заттардың арасымен еңбектеу.</p> <p><i>Секіру.</i> Тұрған орнында қос аяқпен, 2-3 метр қашықтыққа алға қарай жылжып, құрсаудан құрсауға, заттарды айналып және заттардың арасымен секіру.</p> <p><i>Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.</i> Бірінің артынан бірі сапқа тұру.</p> <p>Ырғактық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар.</p> <p><i>Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар:</i></p> <p>қолды жоғары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру;</p> <p><i>Кеудеге арналған жаттығулар:</i></p> <p>допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға- онға) бұрылу; солға, онға бұрылу (отырған қалыпта);</p> <p><i>Аяққа арналған жаттығулар:</i></p> <p>аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою;</p>

Қимылды ойындар

Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Қимылды ойындарды ойнату.

Дербес қимыл белсенділігі.

Қимылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобилдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өз бетінше ойнауға ынталандыру. Өрмелеву, еңбектеу дағдыларын, ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауға баулу.

Спорттық жаттығулар: Үш дөңгелекті велосипедті тұра, шенбер бойымен, онға және солға бұрылыш тебу.

Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.

Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру.

Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым міnez-құлық дағдыларын қалыптастыру.

Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сұртууді, орамалды орнына ілуді, таракты және қол орамалды пайдалануды үйрету.

Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасықпен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу.

Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.

Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылышын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.

Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.

Сезім мүшелерін ажыратуға және атауға (көз, құлақ, мұрын, ауыз) үйрету, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтүге болатыны туралы түсінік беру (ұсақ заттарды құлаққа, мұрынға тықпау).

Сауықтыру-шынықтыру шаралары: Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасызету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.

Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-к, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды айта білуді;</p> <p>Сөздік қор: оыйн мен ойын жаттығулары арқылы сөздік қорын кеңейту;</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы: сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру</p> <p>Байланыстырып сөйлеу: Суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табиғат нысандарын бақылау кезінде, шығармаларды тыңдағаннан, мультфильмдер, ертегілер көргеннен кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге, өз ойын айтуға үйрету.</p>
Көркем әдебиет	<p>Кітаптарға қызығушылықты ояту. Таныс кітаптардағы суреттерді балалармен бірге қарастыру, оларға суреттердің мазмұны туралы эмоционалды түрде айту, балалардың пікірлерін тындау.</p>
Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта. Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуде</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алушы, естуді дамыту</p> <p>Сөздік қор. Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары ментабиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануга үйрету</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін менгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру</p>
Математика негіздері	<p>Сан. Біртекті заттардан топтар құрастыру және олардың біреуін бөліп көрсету</p> <p>Шама. ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру;</p> <p>Геометриялық пішіндер геометриялық пішіндерді тану және атау</p> <p>Кеңістікте бағдарлау өзіне тікелей жақын кеңістік бағдарын анықтау, заттарды сол жақтан он жаққа қарай орналастыру.</p>

	Уақытты бағдарлау. тәулік бөліктерін тану және атау - таңертен, күндіз, кеш, тұн.
Құрастыру	Құрылым материалдарынан әртүрлі түстегі және пішіндегі бөлшектерден қарапайым құрылыштар құрастыру;
Сурет салу	Көкөністер мен жемістердің суретін салу Құмға таяқшалармен, асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу.
Мүсіндеу	Сазбалшық, қамыр, ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, көкөністер мен жемістерді, кейбір заттарды, азық-түлік тағамдарын мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру;
Жапсыру	Дайын пішіндерден заттардың бейнесін жасауға үрету Бейнеленген заттарға сәйкес түстерді таңдау
Музыка	Музыка тыңдау түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдау; Ән айту. Дыбыстаудың бірыңғай күшімен бірдей қарқында ән салу. Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар. бірінің артынан бірі жүру барысында би ырғағын, музыканың би сипатын игеру; Балалар музыкалық аспаптарында ойнау. Балаларды музыкалық аспап қоңыраумен таныстыру, оның дыбысталуымен таныстыру. Музыкалық аспапты ырғақпен қағып ойнаудың қарапайым дағдыларын менгеруге ықпал ету
Коршаган ортамен таныстыру	Бала, оның отбасы, үйі. «Мен» бейнесін, құрдастарын, өзін балалар қоғамының бір мүшесі ретінде сезінуге үрету Заттық әлем. Заттардың айырмашылықтары мен атауларын атау дағдыларын қалыптастыру Көлік, байланыс құралдары. Көлік құралдарының түрлерімен таныстыру Еңбекке баулу. Мүмкіндіктеріне қарай күтушіге, аула сызыру шығакөмек көрсетуді үйімдастыру. Адамгершілік және патриоттық тәрбие. Балаларда «дұрыс» немесе «дұрыс емес», «жақсы» немесе «жаман» әрекеттер (қылыштар) туралы қарапайым түсініктерді дамыту Мәнің Отаным – Қазақстан. Балалар тұратын қала мен ауыл туралы білімдерін қалыптастыру

Балабақшада, үйде, көшеде тәртіп сақтауға баулу. Балаларды әдепті қарым-қатынасқа үйретуді жалғастыру (амандасуға, қоштасуға, көмек көрсеткені үшін алғыс айтуға үйрету).

Өсімдіктер әлемі.

Ағаштардың, дала гүлдерінің, кейбір көгөністер мен жемістердің, бөлме өсімдіктерінің 2-3 түрін тану және атаяу, өсімдік бөліктерін тану.

Жануарлар әлемі.

Үй жануарлары мен олардың төлдері туралы білімдерін бекіту.

Қазақстанды мекендейтін жабайы жануарлар жайлыштырылу түсініктерін қалыптастыру.

Табиғаттағы маусымдық өзгерістер.

Ауа-райының жағдайын анықтау (сұық, жылы, ыстық), табиғат құбылыстарын бақылау (маусымдық), бақылау күнтізбесінде жылдың күзгі мезгілдеріндегі ауа-райының жай-күйін белгілеу.

Табиғатта қауіпсіз мінез-құлыш ережелерін сақтау
қоқыс қалдырмау, қоқысты жинау, бұтактарды сыйндырмау

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде**

**2023 – 2024 жылына арналған
Ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары
«Ботакан» орталығы топ
Қазан айы 2023жыл**

Ұйымдастырылған іс әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Негізгі қимылдар: <i>Жүру.</i> Әртүрлі бағытта: тұра, шенбер бойымен, «жыланша», шашырап, тапсырмаларды орынданай отырып жүру. <i>Tene-teңдікті сақтау.</i> Арқан бойымен жүру, тұра жолмен кырлы тақтайдың бойымен жүру. <i>Жүгіру.</i> Алаңын бір жағынан екінші жағына, әр түрлі бағытта: тұра, шенбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру; <i>Домалату, лақтыру, қазыт алу.</i> оң және сол қолмен тік нысанага (нысана биіктігі 1,2 метр) лақтыру (1-1,5 метр қашықтық) <i>Еңбектеу, ормелеу.</i> Едсін қойылған тақтай бойымен, арқанын қоғанын астымен (биіктігі 40 сантиметр) еңбектеу; <i>Секіру.</i> 15-20 сантиметр биіктікten секіру, ілініп түрған затқа колды тигізіп, түрған орындан жогары секіру <i>Сапқа туру, қайта сапқа туру.</i> Бірінші артынан бірі сапқа туру, бір-бірінші жапына сапқа тұру</p> <p>Біргіктік жаттыгулар. Таныс, бұрын үйренген жаттыгуларды және қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттыгулар. <i>Көл шыныңын, блодыңын, прантилардың, жолшылардың, қолдарын алдынан пәннен басынан жогары, артынан ашарын шашалнастау;</i> <i>қолды алға, жан-жакқа созу, алақандарын жоғары қарастыру, қолды көтеру, түсіру, асуасынан көздестіру, көл асуасынан шынын мене аны</i> <i>Кеудегес арналған жаттыгулар:</i> <i>аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта);</i> <i>шынын білеу шынын атты (бірге шынын аттынан), шынын шынын аттынан бұрылғын, етпістікін жағу және көрініші; ынтарды жогары қарастыру, қолды жан-жакқа созып енкею (етпістік жатқан қалыпта).</i> <i>Көл шынын жолшыларынан жаттыгулар:</i> <i>қолдарды алға созып, жартайлай отыру, тісні қолмен ұстап, басып төмен ишті, кезекиен тізені бүгін, аяқты көтеру; отырын күм салынған канышықтарды азиттің балайтарымен шынын аттын, толыттын, біліншілік (шыныннан 6-8 сантиметр) бойынан қосалып қадаммасы жүргізу.</i> <i>Күмшілік ойнаның баулу, балонарда кириштің ережелерінде сияқтауда, қимылдарды үйлестіруге, кеністікті бағдарлауга, «жүгір», «уста», «тур» ойнаның жағдайларынан жаттыгулар.</i> <i>Дарбесе қимылды белгенділікі.</i></p>

допттар,шарлармен өз бетінше ойнауга ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын,ептілікті, жылдамдықты дамыту, кимылдарды мәнерлі орындауда оғанын.

Спортың жалғызынаның Үш деңгектенің белгіліліктері турға, шол上榜 болып келеді, онғажеңсө солға бұрылып табу.

Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамактанар алдында қолды жуу, танертең жоне кепкө тісті тазалау дағдыларын

Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамактану, жуынуда көзінде қарапайым мінез-кулық дағдыларын қалыптастыру.

Колды, бетті, кулақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сұртулі, орамалды орнына ілуді, таракты және кол орамалды пайдалануды үйрету.

шэй касыкты, шанышкыны, майлыкты дұрыс колдану; наңды үтіпсеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сейлемеу,

Өзіне-өзі қызмет көрсету дагдылары.

Азінен-еңі кызымет корсетүте леген умтылышынан көтпелу: бөлгілі реттілікпен

байкауга, оларды ерсекстің көмегімен немесе оз бетінше реттейре, ас ішү куралларының орнымен коплануға бачы.

Congressional Record is available online at www.congress.gov.

олардың атқадағы ролі және олардың қалай қорлауға, күргүте болатыны тұраның мәнін бере алады.

Саудағы жаңылардың шершары: Балалардың үй-жайда жөніл килемен

Digitized by srujanika@gmail.com

айта білу; дыбыстардың артикуляциясын пактылау және бекіту

• [www.tor.com](#) • 1-800-434-9238 • [www.tor.com](#)

сөздік корды заттардың санасы мен касиеттерін біндіретін, заттарды жалны (айыншындағы күм аяқ күйін ұлғын шынаң) жина ерекше белгілі болынша

Сөзлөрдің жіктелуіне, сөздеуінен көрай, байланыстыру, зат есімдерді үстінде.

Байланыстырылған сөйлөсү:

Ереккөздің соғын түшініп және түсінүү, сойлық атобаптің тиесі тұрғыдан

ТОНЫ ЖАУАН БЕНУ

Introducción al diseño y desarrollo de software.

	мазмұнындағы әрекеттердің дамуын бақылауға, шығарманың кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға тәрбиелеу. Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау.
Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта. Күнделікті еркін ойында балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасаудың жағдай жасау.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алушы, естуді дамыту</p> <p>Сөздік қор. Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табигат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Жуан және жінішке түбір сөздерді ажырату</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін менгерту</p>
Математика негіздері	<p>Сан. "Көп", "біреу", "бір-бірден", "бір де біреуі жок" ұғымдары туралы түсініктерін қалыптастыру.</p> <p>Шама. ұзындығы мен ені бойынша, биіктігі мен қалындығы бойынша екі қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру;</p> <p>Геометриялық пішіндер геометриялық пішіндерді тану және атап</p> <p>Кеңістікте бағдарлау өзіне тікелей жақын кеңістік бағдарын анықтау, заттарды сол жақтан он жаққа қарай орналастыру. өзінің дене мүшелерін (басы, аяғы, қолы) бағдарлау және атап.</p> <p>Уақытты бағдарлау. тәулік бөліктерін тану және атап - таңертен, күндіз, кеш, түн.</p>
Құрастыру	Құрылыс материалдарынан құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыш материалдарынан, үлгі бойынша және ойдан құрастыру
Сурет салу	<p>Көкөністер мен жемістерді, ыдыстарды, ойыншықтарды, бірнеше көлденең және тік сзызықтардан заттар салуды (дуал) үйрету Құмға таяқшалармен, асфальтқа бормен, өз бетініле ойынан сурет салуға мүмкіндік беру.</p> <p>Сурет салуда қауіпсіздікті сактауга, ұқыптылыққа баулу.</p>
Мүсіндеу	Сабакалық, қамыр, әрмексаз кесектерінен бөліп алу, деңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, көкөністер мен жемістерді, кейбір заттарды, азық-түлік тағамдарын мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; ағылшындық арасында, жазықтықта ғузету жөнде домалактау қорғалыстары арқылы кесектерді жаро, элементтерді қаралайым заттарға (ыдыстар, ойыншықтарды мүсіндеу) біріктіру білігін жетілдіру.

Жапсыру	Дайын пішіндерден заттардың бейнесін жасауға үрету бейнеленген заттарға сәйкес түстерді тандау Желімдеудің техникасы; желімді қылқаламға ұқыпты түрде жағып алу, ересектер даярлаган ірі және барынша ұсақ элементтерді орналастыру мен желімдей білуін қалыптастыру;
Музыка	<p>Музыка тыңдау</p> <p>Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көніл күйін қабылдау; Аспаптардың, музыкалық және шулы ойыншықтардың дыбысталуын ажыратуды үрету;</p> <p>Ересектердің орындаудағы және аудио-бейне үн таспадан музыка тыңдауды дамыту.</p> <p>Ән айту.</p> <p>Дыбыстаудың бірынғай күшімен бірдей қарқында ән салуды жетілдіру. Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету</p> <p>Музыкалық-ырғактық қозғалыстар.</p> <p>Бірінің артынан бірі жүргүп барысында би ырғағын, музыканың би сипатын игеру; әуенмен бірге би қозғалыстарының қарапайым элементтерін орындау;</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.</p> <p>Балаларды музыкалық аспап сылдырмақпен таныстыру, оның дыбысталуымен таныстыру. Музыкалық аспапты ырғақпен қағып ойнаудың қарапайым дағдыларын менгеруге ықпал ету.</p>
Коршаган ортамен таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үйі.</p> <p>Әртүрлі ойындарды өз бетінше ойнауға үрету</p> <p>Заттық әлем.</p> <p>Заттардың айырмашылықтары мен атауларын, олардың көлемін, түсін, пішінін қарастыру мен зерттеу дағдыларын қалыптастыру</p> <p>Көлік, байланыс құралдары.</p> <p>Көлік құралдарының түрлерімен таныстыру</p> <p>Еңбекке баулу.</p> <p>Мұмкіндіктеріне карай күтушіге, аула сыпырушуғақомек көрсетуді үйімдастыру. Өзгениң еңбегінің нәтижесіне құрметпен қарауғатәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау.</p> <p>Адамгершілік және патриоттық тәрбие.</p> <p>Балаларда «дұрыс» немесе «дұрыс емес», «жақсы» немесе «жаман» әрекеттер (қылықтар) туралы қарапайым түсініктерді дамыту</p> <p>Менің Отаным – Қазақстан.</p> <p>Еліміздің астанасы, Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздері туралы білімдерін қалыптастыру. Балалар тұратын қала мен ауыл туралы білімдерін қалыптастыруды пысықтау.</p> <p>Балабақшаның үй-жайлары мен ауласында тәртіп пен тазалық сақтауға үрету.</p> <p>Әсімдіктер әлемі.</p> <p>Ағаштардың, даала гүлдерінің, кейбір көгөністер мен жемістердің, бөлме әсімдіктерінің 2-3 түрін тану және атау, әсімдік бөліктерін тану.</p> <p>Жануарлар әлемі.</p> <p>Үй жаңуарлары мен олардың төлдері туралы білімдерін бекіту. Қазақстанды мекендейтін жабайы жануарлар жайлар түсініктерін қалыптастыруды жетілдіру.</p> <p>Табиғаттағы маусымдық өзгерістер.</p>

Ауа-райының жағдайын анықтау (сүйк, жылы, ыстық), табиғат құбылыстарын бақылау (маусымдық), бақылау күнтізбесінде жылдың күзгі мезгілдеріндегі ауа-райының жай-күйін белгілеуді игерту.

Табиғатта қауіпсіз мінез-құлық ережелерін сактау
қоқыс қалдырмау, қоқысты жинау, бұтақтарды сыйдырмау, санырауқұлактар мен жидектерді жемеу, жануарларға тиіспеу дағдыларын қалыптастыру

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбис мен оқытудың үлгілік оку бағдарламасы негізіндес**

**2023 – 2024 оку жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары
«Ботақан» орталығы топ
Караша айы 2023ж**

Ұйымдастырылған іс әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Негізгі қимылдар:</p> <p><i>Жүру.</i> Тапсырмаларды орындаі отырып жүру: қол ұстасып, арқапшып ұстап, тоқтап, жартылай отырып, бұрылып, заттарды айналып жүру</p> <p><i>Tene-teңдікті сақтау.</i> Бір-бірінен 10 сантиметр қашықтықта орналасқан тақтайшалардың, қырлы тақтайдың бойымен жүру.</p> <p><i>Жұғіру.</i> Белтілі бір тапсырмаларды орындау арқылы: тоқтап жүгіру, белгі бойынша көрсетілген жерге жүтіру;</p> <p><i>Домалату, лақтыру, қазып алу.</i> Аяқтарын алшақ қойып, отырып, 1,5-2 метр қашықтықтан доңты бір-біріне, заттардың арасымен, қакпаға домалату.</p> <p><i>Еңбектеу, өрмелу.</i> Қөлбеу модуль бойымен, туннельарқылы еңбектеу; саты бойымен өрмелу</p> <p><i>Секіру.</i> Сызықтан секіру, түрган сринынан ұзындыққа 40 сантиметр қашықтыкка секіру.</p> <p><i>Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.</i> Шеңберге тұру (көзбен бағдарлау бойынша).</p> <p>Ұрғактық жаттығулар. Таңыс, бұрын үйренген жаттығуларды жоне қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау.</p> <p>Жалпы дағылтуның жаттығулар</p> <p><i>Қол жөндеу ишкі белсенділік арналған жаттығулар:</i> қолды жоғары, алға, жан-жаққа көтеру жоне түсіру (бірге немесе үшекпен); қолдиярқан ялқынға нағиссөз баянынан жонатын, ялқынға яттарын шапалактау;</p> <p><i>Кеудеге арналған жаттығулар:</i> солға, сиға бұрылу (отырған жалғыз), аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан жағында);</p> <p><i>Аяқта арналған жаттығулар:</i> қолшарды аяқа созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты үсересін йіп, көзекпен тісні бүтіп, аяқты көтеру; отырып күм салынған конниктіктердің аяқтын бокайдарымен қысып жүту</p> <p>Көзөнің ойындар</p> <p>Кимбілдің ойындарға баулу, бараптардың каранайтын сражелердің сақтауға, қимылдарды үйнестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «устау», штурм белгілерін сойкес орнатуға үйрету, кимбіл</p>

түрлөрін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу.
Кимылды ойындарды ойнату.

Дербес кимыл белсенділігі.

Қымылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармаптылығын дамыту. Арбалар, автомобилдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өз бетінше ойнауга ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дагдыларын, ептілікті, жылдамдықты дамыту, қымылдарды мәнерлі орындауга баулу.

Спорттық жаттығулар: Үш дәңгелекті велосипедті тұра, шеңбер бойымен, онғажәне солға бұрыншын тебу. Спорт заңда

Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.

Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамактанар алдында қолды жуу, танертен және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру.

Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамактану, жуынұ кезінде қарапайым міnez-кулық дағдыларын қалыптастыру.

Балаларды сыртқы көлбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, колды, бетті, күлақты тазалап жууды, жуынганның кейін күргатып суртулі, орамалды орынна ітуді, тарактты және қол орамалды пайдалануды үйрету.

Үстел басында мәдениетті тамақтану дагдыларын қамынтастыру; асқасыкшың шәй касыкты, шайланыңын, майлыкты дұрыс қолдану; наанды үтіпнеу, тамакты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу.

Однако в то же время С. Г. Соловьев не отрицает возможности для дальнейшего развития.

Өзін-өзі қылемет көрсетуге деген үмтілілдікten көндау: белгілі реттіліккен киінуге және шешінуге, тісті тазалауда, үқынтылыққа, қіміндең олжыншыларды байқауда, ошарды ересекстің комегімен көмек жасауда да көрсетуде, деңгелде көрсетуде отбаптың көзіндең баулу.

卷之三十一

Денсаулықтың күншылғы туралы түсінікті памыту; аудирмауга, денсаулыкты сактауға ынталандыру, «салаватты өмір салты» және оны жістану тұрады анықтау түсініктөр болу.

10.1007/s00339-007-0321-1

Соревнование по хоккею с мячом проводится в соответствии с правилами и нормативами Федерации хоккея с мячом России.

—
—
—

¹ See, e.g., *United States v. Karpman*, 100 F.2d 100, 103 (1st Cir. 1938), *cert. denied*, 300 U.S. 632 (1938); *United States v. Karpman*, 100 F.2d 100, 103 (1st Cir. 1938).

Дауысты (а, ә, ө, ү) және кеібір дауыссыз (и-б, к-к, т-п, ж-ш, с-з) дыбыстарды анық айтуда, артикуляциялық аппаратты дамыту, сейлеу көркемнің егерту көмкөтілгенде даңттуғанда соңғы, жарнаптоңтар айтуда.

卷之三

Еңбекшілік балансында жетекшілікта орналасқан табиғат, карамынан да оның мәндерін анықтады.

	<p>Күрастыру дағдыларын дамыту, негізгі күріліс бөлшектерін: текшелер, кірпіштер ажырата білуге үрету. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқынтылықка баулу.</p>
Сурет салу	<p>Колденең және тік сзықтарды салу, олардың қызындықтарын жүргізе білу, әртүрлі пішіндегі ыдыс-аяқ, ойыншықтар, жануарлар, заттарды бейнелеуді</p> <p>Сурет салу кезінде карындасты, қылқаламды қатты қыснай, дұрыс ұстауды үрету.</p> <p>Казак ою-өрнектерінің қарапайым элементтерін қайталап салуға баулу</p> <p>Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқынтылыққа баулу.</p>
Мүсіндеу	<p>Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю төсілдері арқыншылдарды мүсіндеуді. (ыңғастар, ойыншықтар).</p> <p>Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқынты болута баулу.</p>
Жансыру	<p>Балалардың жансырута қызыгуышылығын арттыру. Қазақ бетінде көлемі,</p> <p>түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыраотырыш, ойдан немесе берілген тансырма бойынша заттардың бейнесін жасауды, содан соң пайда болған бейнені қазаға жеткізурудан үрету.</p>
Музыка	<p>Музика түншізу</p> <p>Музиканың түншіліктерін сипаттау, музиканың сипаттың түсінуге, музикалық шыгарманың иеніс белімнен тұратынын білуге және ажыратуға үйрету.</p> <p>Он айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си)</p> <p>жарылғандағы барыншылар. Бір көркемді түрттегі айтуны үйрету</p> <p>Музикалық-ырығыстық қозғалыстар.</p> <p>Музикамен журу мен жүгіруді ырғакты орындау, шеңбер бойымен бірнеше айту.</p> <p>Музиканың басталуы мен ажыратуына сәйкес қимылдарды орындау,</p> <p>қимылдардың бетінше бастау және ажырату дағдыларын дамыту</p> <p>Балалардың музикалық аспектилерін сипаттаудан үткізу.</p> <p>Балаларды музикалық аспекти сыйыстымын таныстыру, оның</p> <p>иылғастырулышы</p> <p>Каралайым дағдыларын мещеруге ықпал ету.</p> <p>Ізделіліктердің сипаттері</p> <p>ГЕРНЕКТЕРДІҢ</p> <p>Ізделіліктер, оның отбасы, ушін</p> <p>оң іс-әрекеттерін оң бағанада және олін-олі бағылдауды дамыту</p> <p>Балалардың музикалық аспектилерін сипаттаудан үткізу.</p> <p>Кору, есту арқыны таптуды қалыптастыру</p> <p>Тұрғындағы музикалық өрнектердің</p> <p>нүиді үшіншін қолданып күришдерімен таныстыру</p> <p>Музикалық аспектилердің</p>

Таныс мамандық иелеріне құрметпен қарау, олардың еңбек нәтижелеріне қамқорлық таныту.

Адамгершілік және патриоттық тәрбие.

әлеуметтік және эмоционалды зиятты тәрбиелеу: балалардың назарын адамның жеке қасиеттеріне (мейірімді, жанашыр) аудару

Мениң Отаным – Қазақстан.

Балалардың жалпы қабылданған ережелер мен нормаларды мемлекеттің ықпал ету. Тірі және өлі табиғат заттары мен құбылыстарына қызығушылықтарын қалыптастыру.

Өсімдіктегі әлемі.

Тұған өлкенің кейбір өсімдіктері туралы қарапайым түсініктерді қалыптастыру

Жануарлар әлемі.

Үй жануарлары мен олардың төлдері туралы білімдерін бекіту. Қазақстанды мекендейтін жабайы жануарлар жайлы түсініктерін қалыптастыру, табиғат бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру.

Табиғаттағы маусымдық өзгерістер.

Ая-райының жағдайын анықтау (сүңг, жылы, ыстық), табиғат құбылыстарын бақылау (маусымдық), бақылау күнтізбесінде жылдың күзгі мезгілдеріндегі ая-райының жай-күйін белгілеу.

Табиғатта қауіпсіз мінез-құлық ережелерін сактау
топта (терезенің алдына шықпау, розеткалардың стамау, баспалдақпен көтерілгенде және түскенде таяныштан ұстай) қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку бағдарламасы шегізінде**

2023 – 2024 жылына арналған

Ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

«Батакан» орталығы топ

Желтоқсан айы 2023жыл

Ұйымдастырылған іс әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шыныктыру	<p>Негізгі қимылдар:</p> <p><i>Жұру.</i> Еденте койылған заттардан аттан журу, жан-жаққа баяу айналу.</p> <p><i>Тепе-төңдікті сақтау.</i> Тепе-төңдікті сақтай отырып, ирқан бойымен журу, тұра жолмен журу.</p> <p><i>Жүзіру.</i> Қарқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін), токтамай баяу қарқынсын (50-60 секунд ішіндес) жүгіру.</p> <p><i>Домалату, лақтыру, қагып алу.</i> Допты жоғары лақтыру, төмен - еденге (жерге) согу, қагып алу.</p> <p><i>Еңбектеу, ормелеу.</i> Гимнастикалық қабыргаға өрмеслу жанс одан тұсу (білктігі 1,5 метр).</p> <p><i>Секіру.</i> Курсаудан курсауга, заттарды айналып және заттарны арасымен секіру, 15-20 сантиметр биіктікten секіру, ішініп турған затка колды тигізіп, турған орнынан жоғары секіру</p> <p><i>Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.</i> Саптагы, шеңбердегі өз орнын табуға үйресту.</p> <p><i>Шыныктың міндеттерінде.</i> Тәнис, бүрши үйрекшін міндеттүшірдің ишінде қызметшілердің мүчілесінде сүйемелдердің орындау.</p> <p><i>Айналыма дайындаудың жағдайлар</i></p> <p><i>Көмілдік ішінің бәзілісугінде айналылған міндеттіліктер</i></p> <p>заттарды бір жолынан екінші жолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру;</p> <p>қолды піні, иши жосқын салу, инциденттердің жоғары көрінісінде қолдыштыру, қолды көтеру, тұсру, саусақтарды қозғалту, кол саусақтарын аяқту және аны.</p> <p><i>Корынды аралашылатын міндеттер</i></p> <p>аякты бұту жоне созу (бірге жоне кезекпен), шалқасынан жаткан қалыптанбұрылып, стистінси жату және көрініс; иңкілдерді жоғары көтеріп, қолды жан-жаққа созып сінкею (егемен жатқан қалыпта).</p>

Аяққа арналған жаттығулар:

аяктың ұшына көтерілу, аякты алға қарай қою, аякты жанжаққа, артқа қою; қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты тәмсін иіп, кезекпен тізені бүгіп, аякты көтеру;

Кимылды ойындар

Кимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес өрекет етуге үйрету, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Кимылды ойындарды ойнату.

Дербес қимыл белсенділігі.

Кимылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобилдер, велосипедтер, лоптар, шарлармен өз бетінше ойнауға ынталандыру. Ормелеу, еңбектеу дағдыларын, ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауга баулу.

Спорттық жаттығулар:

Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау.

Мәдени-гигиеналық дағдыларны қалыптастыру.

Күнделікті омірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамактанар алдында қолды жуу, танорған және кешке тісті тазалау дағдыларының қалыптастыру.

Мәдени-гигиеналық инендердің жүйелілігүү, тимактану, жұмыну көзінде қарапайым мінез-куйық дарылардан қалыптастыру.

Балалардың сыртқы көнбейтін ішкінендең үйрету; сабынды дүркін қолдануды, қолды, бетті, құнқыты тазалиши жууды, жүшілгашаң жойын көрнегін сұруғаны, өрнекшілік сұрнанған шуді, тәржігі және көл орнадырып тайдалаптуды үйрету.

Үстел баскимили мәлісністі тамактану дағдыларын қалыптастыруды ғана жасынан таңырып, міннен мінни.

Міннен мінни дүркін қондиду, шишиң үйіншү, тимактың мұндағы жағдайлар, тәржігі, әртүрлі тәсілдердің үйрету.

Өзін-өзі жағдайлардың жағдайларда.

Өзін-өзі жағдайлардың жағдайларда жағдайларда болған реттілікten кінүүгө және шемінүүгө, тісті тазалауға,

үксалықтың, қоннинесін өткендеңдер, қалыптастыру, өзін-өзі ерекшелік көлемдердің пішінде ол беттінде разеттүшілдік де жүргізу.

	<p>құралдарын орнымен қолдануга баулу.</p> <p>Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру. Денсаулықтың күнділігі туралы түсінікті дамыту; ауырмауга, денсаулықты сақтауга ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары: Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау.</p>
Сейлеуді дамыту	<p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті. дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сейлеу карқынын өзгерту қабілетін дамыту</p> <p>Сөздік кор. заттарды жалпы (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз) жоне ерекше белгілері бойынша жалинауышы сөздермен байыту, қарама-карсы мағынадағы сөздерді - антонимдерді енгізу.</p> <p>Тәсілдік тұрмысқа тәннен шынықтыру.</p> <p>зат есімдерді, етіспіктерді келер жоне өткен шакта қолдану.</p> <p>Ейдіккыстырылған сейлеу.</p> <p>мультфильмдер, ертегілер көргешпен кейін балаларды алғаш зерттеуімен белсендігі үйресті</p> <p>Кейіпкерлерді сипаттау үшін дауніс ырағының монерлі каратайым тәсілдерін қолдану, таныс ертегілерді ойнауга жоне шынықтыруға көзделу.</p>

	<p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Бүйрек райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел, айт).</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Алдын ала үйретілген сөйлеу ұлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу.</p>
Математика негіздері	<p>Сан. қоршаған ортадан бір немесе бірнешебірдей затты табу, «қанша? неше?» сұрағына жауап беруін қальштастыру</p> <p>Шама. Өлшемдері қарама-карсы және бірдей заттарды салыстыру, заттарды салыстыруды шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпышамасы бойынша) бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою тәсілдеріарқылы салыстыруды үйрету</p> <p>Геометриялық ішіндегі Балаларды геометриялық фигура үшбұрышпен таныстыру, үстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураны зерттеуге мүмкіндік беру.</p> <p>Кеңістікте бағдарлау Озінің деңе мүшесерін бағдарлауда жоне осыған байланысты озіне қатыстыкеңістік бағыттарын анықтаудың үстінде астында менгерту</p> <p>Ұакытты бағдарлау. Қарама-карсы тоулік бөліктерін бағдарлау: күніз-түнде, кандай-кожа.</p>
Денесстіктер	<p>Курастыру дәрділарын дамиту, негінің құрылымы болынектерін: цинциннің, үшбұрыштар, прямшиның және біннүүч, кізуен және қолдануға үйрету.</p> <p>Сипап белганинан кийін болынектерді жинауга, қауіпсізлік (санникасы сәржесерін сақтауға, үкіметтілікка баулу).</p>
Сурет тәсіл	<p>Донгелек пішілі (шарлар, бұлттар, күн) заттарды сениндеуді. Қыңқынаның болуда оны бояуға ақырын бітіруды, аманын артқын болуда күштілік шарда көрініснен ақырын басынан ылғаш, атызын жиырын болуды үйрету. Қызыл, сары, жасыл, көк, кара, ак истигі түстөр монолиттердің рондторін (қызылт, көгілір, сур) комануны үйреу.</p> <p>Сурет салуда қауіпсіздікі сақтанауда, үкіметтілікка баулу.</p>
Музыка	Жеке жұмыстарын ұжымның композицияларға биркіншілікке бағыттыру.

Әлеуметтік және эмоционалды зиятты тәрбиелеу: балалардың назарын адамның жеке қасиеттеріне (мейірімді, жанашыр) аудару

Мениң Отаным – Қазақстан.

Балаларды айналасындағы ересектердің жақсы көретінін, оған әрқашан қамқорлық танытатынын білдіре отырып, өзінің туған жеріне, Отанына деген сүйіспеншілік сезімін ояту.

Өсімдіктер әлемі.

Тұған өлкенің кейбір өсімдіктері туралы қарапайым түсініктеді қалыптастыру

Жануарлар әлемі.

Үй жануарлары мен олардың төлдері туралы білімдерін бекіту. Қазақстанның мекендейтін жабайы жануарлар жайлы түсініктерін қалыптастыру, табигат бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру.

Табигаттағы маусымдық өзгерістер.

Ауа-райының жағдайын анықтау (сүйк, жылы, ыстық), табигат құбылыстарын бақылау (маусымдық), бақылау күнтізбесінде жылдың қысқы мезгілдеріндегі ауа-райының жай-күйін белгілеуді үйрету.

Табигатта қауіпсіз мінез-құлық ережелерін сақтау

серуенде (жолға шықпау) ойын алаңында сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде**

2023 – 2024 жылына арналған

Ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

«Ботақан» орталғы топ

Қантар айы 2024 жыл

Ұйымдастырылған іс әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Негізгі қимылдар:</p> <p><i>Жұру.</i> Бірқалышты, аяқтың ұшымен, тіzenі жоғары көтеріп, сапта бір-бірден, екеуден (жұппен) жұру; әртүрлі бағытта: тұра, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жұру</p> <p><i>Tene-teңдікті сақтау.</i> Бір-бірінен 10 сантиметр қашықтықта орналасқан тақтайшалардың, қырлы тақтайдың бойымен жұру.</p> <p><i>Жүгіру.</i> Бірқалышты, аяқтың ұшымен, сапта бір-бірден, алаңың бір жағынан екінші жағына, әр түрлі бағытта: тұра, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру;</p> <p><i>Домалату, лақтыру, қазып алу.</i> Оң және сол қолмен тік нысанаға (нысана биіктігі-1,2 метр) лақтыру (1-1,5 метр қашықтық)</p> <p><i>Еңбектеу, өрмелеу.</i> Заттардың арасымен еңбектеу, еденге қойылған тақтай бойымен, арқанның, доғаның астымен (биіктігі 40 сантиметр) еңбектеу;</p> <p><i>Секіру.</i> 2-3 метр қашықтыққа алға қарайжылжып, құрсаудан құрсауға, заттарды айналып және заттардың арасымен секіру</p> <p><i>Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.</i> Бірінің артынан бірі сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа тұру</p> <p>Ырғақтың жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар.</p> <p><i>Кол және иық белдеуіне арналған жаттығулар:</i> қолды жоғары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру;</p> <p><i>Кеудеге арналған жаттығулар:</i> допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу; солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта);</p> <p><i>Аяққа арналған жаттығулар:</i> аяқтың ұшына кетерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою;</p> <p>Қимылды ойындар</p> <p>Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауга, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Қимылды ойындарды ойнату.</p> <p>Дербес қимыл белсенділігі.</p>

	<p>Қымылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобилдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өз бетінше ойнауға ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын, ептілікті, жылдамдықты дамыту, қымылдарды мәнәрлі орындауға баулу.</p> <p>Спорттық жаттығулар: Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру. Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, тацертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауга үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатыш сұртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасықпен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үтітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары. Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылсын колдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылышқа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.</p> <p>Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру. Дене белсенділігі (тацертенгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қымылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары: Балаларды үй-жайда женіл киіммен жүргүре үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету.</p> <p>Сөйлеуді дамыту</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту</p> <p>Сөздік қор. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кенеиту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту, қарама-қарсы мағынадағы сөздерді - антонимдерді енгізіп қолдануды үйрету.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p>
--	---

	<p>Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдануды менгерту</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табиғат нысандарын бақылау кезінде, шығармаларды тыңдағаннан кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге үрету.</p>
Көркем әдебиет	<p>Жаңа ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдай білуге, олардың мазмұнындағы әрекеттердің дамуын бақылауға, шығарманың кейіпкерлерінежанашырлық танытуға тәрбиелеу</p>
Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасаудың жағдай жасау: өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде сышайы сөйлеу әдебін сактауға үрету.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын тұрмыстық заттардың, жемістердің, жануарлардың, төрт түліктің атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үрету. Бұйрық райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел, айт).</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге баулу</p>
Математика негіздері	<p>Сан.</p> <p>«Көп», «бір» ұғымдары туралы түсініктерді қалыптастыру қоршаған ортадан бір немесе бірнешебірдей затты табу, «қанша? неше?» сұрағына жауап беру.</p> <p>Шама.</p> <p>салыстыру нәтижелерін ұзындығы бойынша ұзын-қысқа, бірдей, тең, ені бойынша кең-тар сөздерімен белгілеу</p> <p>Геометриялық пішіндер</p> <p>Балаларды геометриялық фигура шаршымен таныстыру, ұстau және көру тәсілдері арқылы аталған фигураны зерттеуге мүмкіндік беру.</p> <p>Кеңістікте бағдарлау</p> <p>Өзінің дене мушелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатыстыкеңістік бағыттарын анықтауды пысықтау: алдында-артында</p> <p>Уақытты бағдарлау.</p> <p>Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлауды бекіту: күндіз-түнде, таңертең-кешке.</p>
Құрастыру	Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылымы бөлшектерін: текшелер, кірпіштер, цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажыратса білуге, атауға және қолдануға үрету, бұрын алғынған дағдыларды: төсеу, бекіту, .қою қолдана отырып, жаңа ғимараттар салу.
Сурет салу	Бірнеше көлденең және тік сыйықтардан тұратын заттарды бейнелеуді.

	<p>бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға шайып алғып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлышпен сұртіп кептіруді үрету.</p> <p>Кызыл, сары, жасыл, көк, кара, ақ негізгі түстер менолардың реңтерін жасап (қызылт, көгілдір, сұр) қолдануды үрету.</p>
Мұсіндеу	<p>Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мұсіндеу дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Мұсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуга баулу.</p>
Жапсыру	<p>Желімдеудің техникасын үрету: желімді қылқаламға, мұқият жағып алуды, жаймадағы дайын үлгіге жағуды, желімнің қалдықтарын сұртуғе майлышты қолдануды жетілдіру.</p> <p>Заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту.</p> <p>Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау) қолдануды үрету.</p>
Музыка	<p>Музыка тындау</p> <p>Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (маракас, асатаяқ, түяқ, сырнай) дыбысталуын ажыраты білуді жетілдіру.</p> <p>Ән айту.</p> <p>Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айтуды, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту) үрету</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар.</p> <p>Заттармен және заттарсыз музыкалық шығарманың қарқыны мен сипатына сәйкес бір-бірден, жүппен ырғақты қымылдар орындауды.</p> <p>Музыкалық шығармалар мен ертегі кейіпкерлерінің қымылдарын мәнерлі және эмоционалды жеткізу дағдыларын дамыту: аю қорбандараВ жүреді, қоян секіреді, құстар ұшады.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.</p> <p>Балаларды музыкалық аспап маракаспен таныстыру, оның дыбысталуымен таныстыру. Музыкалық аспапты ырғакпен қағып ойнаудың қарапайым дағдыларын менгеруге ықпал ету.</p>
Коршаған ортамен таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үйі.</p> <p>Балаларды отбасы бейнеленген фотосуреттерді қарастауға үрету</p> <p>Заттық әлем.</p> <p>Заттар, ойыншықтар, кітаптар және ыдыстарға ұқыптылықпен қарастауға тәрбиелеу.</p> <p>Көлік, байланыс құралдары.</p> <p>Жаяу жүргіншілерге арналған қарапайым ережелермен таныстыру</p> <p>Енбекке баулу.</p> <p>Қарапайым тапсырмаларды өздігінен орындауға, түрлі балалар әрекетіне қажетті материалдарды, құрал-жабдықтарды дайындауға, қолданып болған соң ойыншықтарды, кітаптарды, заттарды орнына жинауға баулу.</p> <p>Адамгершілік және патриоттық тәрбие.</p> <p>Әлеуметтік және эмоционалды зиятты тәрбиелеу: балалардың назарын адамның жеке қасиеттеріне (қамқор, сезімтал және іскер) аудару</p>

Менің Отаным – Қазақстан.

Балабақшада, үйде, көшеде тәртіп сақтауға баулу. Балаларды әдепті қарым-қатынасқа үйретуді жалғастыру (амандасуға, қоштасуға, көмек көрсеткені үшін алғыс айтуда үйрету). Балабақшаның үй-жайлары мен ауласында тәртіп пен тазалық сақтауға үйрету.

Өсімдіктер әлемі.

бөлме есімдіктерінің 2-3 түрін тану және атауын қалыптастыру

Жануарлар әлемі.

Үй жануарлары мен олардың төлдері туралы білімдерін бекіту. Қазақстанды мекендейтін жабайы жануарлар жайлы түсініктерін қалыптастыру,

табиғат бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру.

Табиғаттағы маусымдық өзгерістер.

Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, жылы, ыстық), табиғат құбылыстарын бақылау (маусымдық), бақылау күнтізбесінде жылдың қысқы мезгілдеріндегі ауа-райының жай-күйін белгілеуді менгерту.

Табиғатта қауіпсіз мінез-құлық ережелерін сақтау
серуенде (жолға шықпау) ойын алаңында сумен, қармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде**

**2023 – 2024 жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары
«Ботақан» ортаңғы топ
Ақпан айы 2023жыл**

Ұйымдастырылған іс әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Негізгі қимылдар: <i>Жұру.</i> Жартылай отырып, бұрылып, заттарды айналып жүру <i>Tene-teңдікті сақтау</i>. Арқан бойымен жүру <i>Жүгіру</i>. Қарқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін), тоқтамай баяу қарқынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру. <i>Домалату, лақтыру, қазып алу.</i> Аяқтарын алшақ қойып, отырып, 1,5–2 метр қашықтықтан допты бір-біріне, заттардың арасымен, қақпаға домалату. <i>Еңбектеу, өрмелеву.</i> Саты бойымен өрмелеву, гимнастикалық қабырғаға өрмелеву және одан тұсу (биіктігі 1,5 метр). <i>Секіру.</i> Сызықтан секіру, тұрған орнынан ұзындыққа 40 сантиметр қашықтыққа секіру. <i>Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.</i> Шеңберге тұру (көзбен бағдарлау бойынша). Саптағы, шеңбердегі өз орнын табуға үйрету.</p> <p>Ырғақтық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар. <i>Кол және иық белдеуіне арналған жаттығулар:</i> қолдарын алдына немесе басынан жоғары, артына апарып шапалақтау; қолды алға, жан-жаққа созу, алақандарын жоғары қарату, қолды көтеру, тұсіру, саусақтарды қозғалту, қол саусақтарын жұму және ашу. <i>Кеудеге арналған жаттығулар:</i> аяқты көтеру және тұсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта); аяқты бұгу және созу (бірге және қезекпен), шалқасынан жатқан қалыптан бұрылып, етпетінен жату және керісінше; иықтарды</p>

жоғары көтеріп, қолды жан-жаққа созып еңкею (етпетінен жатқан қалыпта).

Аяққа арналған жаттығулар:

қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; отырып құм салынған қапшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстau, таяқтың, білікшениң (диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру.

Кімұлды ойындар

Кімұлды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимұлдарды үйлестіруге, кеністікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қимұл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға құрделі ережелерді енгізу. Қимұлды ойындарды ойнату.

Дербес қимұл белсенділігі.

Кімұлдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобилдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өз бетінше ойнауға ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын, ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимұлдарды мәнерлі орындауға баулу.

Спорттық жаттығулар:

Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау.

Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.

Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру.

Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру.

Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сұртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету.

	<p>Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасықпен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары. Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі өлкәлықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішү құралдарын орнымен қолдануға баулу.</p> <p>Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру. Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қымылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары: Балаларды үй-жайда женіл киіммен жүргүре үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету.</p>
Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Сөйлеу қарқының өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айтту. Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту</p> <p>Сөздік қор. сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. зат есімдерді жекеше, көпше түрде, етістіктерді келер және өткен шақта қолдануды үйрету</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. ертегілер көргеннен кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге, өз ойын айтуда үйрету</p>
Көркем әдебиет	Шығарманың кейіпкерлерінежанашырық танытуға тәрбиелеу. Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылауды

	бетінше құрастыруға мүмкіндік беру, өзінің тұрғызған құрылышын талдауға баулу.
Сурет салу	Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету Қылқаламмен бояуда оны бояуга ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлышпен сұртіп кептіруді үйрету Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу.
Мүсіндеу	Сазбалшықтан, ермексаздан мүсіндеуге қызығушылыққа баулуды жалғастыру. Сазбалшық, ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып, көгөністер мен жемістерді, кейбір заттарды, азық-түлік тағамдарын мүсіндеуге үйретуді пысықтау.
Жапсыру	Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсак элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. Жапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулу.
Музыка	<p>Музыка тындау Түрлі сипаттагы әндердің мазмұны мен көзіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну.</p> <p>Ән айту. Аспаптың сүйемелдеуіне ілесе отырып ән айтуды үйрету</p> <p>Музыкалық-ыргактық қозғалыстар. Музыкалық шығармалар мен ортегі кейілкерлерінің кимылдарын мөнерлі және эмоционалды жеткізу дағдыларын дамыту: аю корбаңдан жүреді, козы секіреді, құстар ұшады.</p> <p>Казак халқының би енерімен таныстыру.</p> <p>Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау. Балалардың музыкалық аспап барабаимен таныстыру, онның дүббесталуынан таныстыру. Музыкалық аспаптың ыргақпен қалып</p>

	ойнаудың қарапайым дағдыларын менгеруге ықпал ету.
Қоршаган ортамен таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үйі. отбасы мүшелерін, олардың іс-әрекеттерін атауға үйрету Заттық әлем. Әртүрлі заттардың атауларын сөйлегендеге белсенді қолдану Көлік, байланыс құралдары. Жаяу жүргіншілерге арналған қарапайым ережелермен таныстыру Еңбекке баулу. Қарапайым тапсырмаларды өздігінен орындауға, түрлі балалар әрекетіне қажетті материалдарды, құрал-жабдықтарды дайындауға, қолданып болған соң ойыншықтарды, кітаптарды, заттарды орнына жинауға баулу. Адамгершілік және патриоттық тәрбие. әлеуметтік және эмоционалды зиятты тәрбиелеу: балалардың назарын адамның жеке қасиеттеріне (еңбеккор, ұқыпты) аудару Менің Отаным – Қазақстан. Балалар тұратын қала мен ауыл, еліміздің астанасы, Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздері туралы білімдерін пысықтау. Өсімдіктер әлемі. бөлме өсімдіктерінің 2-3 түрін тану және атау, күтім жасау. Жануарлар әлемі. Үй жануарлары мен олардың төлдері туралы білімдерін бекіту. Қазақстанның мекендейтін жабайы жануарлар жайлы түсініктерін қалыптастыру, табигат бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру. Табигаттағы маусымдық өзгерістер. Ая-райының жағдайын анықтау (сүйк, жылы, ыстық), табигат құбылыстарын бақылау (маусымдық), бақылау күнтізбесінде жылдың қысқы мезгілдеріндегі ая-райының жай-күйін белгілеу дағдыларын дамыту. Табигатта қауіпсіз мінез-құлыш ережелерін сақтау топта қоқыс қалдырмау, қоқысты жинау, терезенің алдына шықтау, розеткаларды үстемдемеу, баспаңдақпен </p>

көтерілгенде және түскенде таяныштан ұстай
дағдыларын қалыптастыру

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде

2023 – 2024 жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары
«Ботақан» ортаңғы топ
Наурыз айы 2024жыл

Ұйымдастырылған іс әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Негізгі қимылдар:</p> <p><i>Жүру.</i> Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, сапта бір-бірден, екеуден (жұппен) жүру;</p> <p><i>Tene-teңдікті сақтау.</i> Тепе-тендікті сақтай отырып, бір қырымен қосалқы қадаммен көлбеу тақтай (20-30 сантиметр), бойымен жүру.</p> <p><i>Жүгіру.</i> Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, сапта бір-бірден жүгіру;</p> <p><i>Домалату, лақтыру, қазып алу.</i> Заттарды оң және сол қолмен қашықтыққалақтыру (2,5-5 метр қашықтық), төменнен екі қолмен көлденең нысанаға, оң және сол қолмен (1,5-2 метр қашықтықтан) допты кеуде тұсынан лақтыру.</p> <p><i>Еңбектеу, өрмелеу.</i> 4-6 метр қашықтыққа тұра бағытта, заттарды айналып және заттардың арасымен еңбектеу.</p> <p><i>Секіру.</i> Тұрған орнында қос аяқпен, 2-3 метр қашықтыққа алға қарайжылжып, құрсаудан құрсауға, заттарды айналып және заттардың арасымен секіру.</p> <p><i>Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.</i> Бірінің артынан бірі сапқа тұру.</p> <p>Ырғақтық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар</p>

Кол және иық белдеуіне арналған жаттығулар:

қолды жоғары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); қолдарын алдына немесе басынан жоғары, артына апарып шапалақтау;

Кеудеге арналған жаттығулар:

солға, онға бұрылу (отырған қалыпта); аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта);

Аяққа арналған жаттығулар:

қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен ііп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; отырып құм салынған қапшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстаяу

Қимылды ойындар

Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеністікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу.

Қимылды ойындарды ойнату.

Дербес қимыл белсенділігі.

Қимылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобилдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өз бетінше ойнауға ынталандыру. Өрмелеву, еңбектеу дағдыларын, ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауға баулу.

Спорттық жаттығулар:

Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тұра, шеңбер бойымен, онғажәне солға

бұрылышп тебу. Спорт залда

Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.

Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамактанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру.

Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамактану, жуыну кезінде қарапайым мінездікүлық дағдыларын қалыптастыру.

Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құргатып сұртууді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету.

Үстел басында мәдениетті тамактану дағдыларын қалыптастыру: ас қасықпен шәй қасықты, шанышқыны, майлышты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу.

Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.

Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылышын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.

Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.

Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру.

Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу.

	<p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары: Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету.</p>
Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту. Сөздік қор. Балаларға тұсау кесу дәстүрімен таныстыру арқылы олардың алғашқы адамы ересектерді қуанышқа бөлейтінін жеткізу және оларды ересектердің жақсы көретінін білдіру дағдысын жетілдіру Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыруды, етістіктерді келер және өткен шақта қолдануды дамыту. Байланыстырып сөйлеу. Кейіпкерлерді сипаттау үшін дауыс ырғағының мәнерлі қарапайым тәсілдерін қолдануды үйрету</p>
Көркем әдебиет	<p>Оқылған шығармадан ең қызықты, мәнерлі үзінділерді қайталау, балаларғасөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуға мүмкіндік беру. Кітаптарға қызығушылықты ояту.</p>
Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта. Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға беймдеу Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту Сөздік қор. Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын тұрмыстық заттардың, жемістердің, жануарлардың, төрт түліктің атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Тілдің грамматикалық құрылымы.</p>

	<p>Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу.</p>
Математика негіздері	<p>Сан. «Тең бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беру.</p> <p>Шама. салыстыру нәтижелерін бірдей, тең, жалпы шамасы бойынша үлкен-кіші сөздерімен белгілеу</p> <p>Геометриялық пішіндер Балаларды геометриялық фигура дәңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураны зерттеуге мүмкіндік беру.</p> <p>Кеңістікте бағдарлау Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатыстыкеңістік бағыттарын анықтау: оң-сол.</p> <p>Уақытты бағдарлау. Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлауды пысықтау: күндіз-түнде, таңертең-кешке.</p>
Құрастыру	<p>Құрастырған құрылышпен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату.</p> <p>Ұжымдық құрылыш жасауға баулу, алдын ала келісе отырып, құрылыш бөліктерін жеке дайындауды, өздерінің құрастырған бұйымдарын біріктіре отырып, дайын болған құрылышпен бірге ойнау дағдысын жетілдіру.</p>
Сурет салу	<p>Тұтас қағаз парагына бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ак негізгі түстер менолардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдануды.</p>

	<p>Қазақ ою-өрнектерінің қарапайым элементтерін қайталап салуға баулу.</p> <p>Құмға таяқшалармен, асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру.</p> <p>Сурет салуда қауіпсіздікті сактауға, ұқыптылыққа баулу.</p>
Мұсіндеу	<p>Қазақ халқының әшекей бұйымдарымен (білезік, жүзік, балдақ, сырға, тұмар) таныстыру. Мұсіндеу тәсілдерін қолждана отырып, өзіне ұнаған бұйымдарды мұсіндеу, оларды таяқшамен безендіруді.</p> <p>Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру.</p>
Жапсыру	<p>Қазақ халқының ұлттық ыдыс-аяқтарымен, тұрмыстық заттарымен таныстыру. Ұнаған дайын заттардың пішіндерін қазақ оюларының қарапайым элементтерімен безендіруді.</p> <p>Жапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сактауға, ұқыпты болуға баулу.</p>
Музыка	<p>Музыка тыңдау</p> <p>Әртүрлі аспапта орындалған әндерді тыңдауға, оларды есте сактауға жәнебілуге; шығарманы соңына дейін тыңдауға үйрету.</p> <p>Ән айту.</p> <p>Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып ән айтуды үйрету.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар.</p> <p>Қазақ халқының би өнерімен таныстыру.</p> <p>Музыкалық сүйемелдеумен қазақби қимылдарының қарапайым элементтерін орындау, ойындарда таныс би қимылдарын қайталауды дамыту</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.</p> <p>Балаларға арналған музыкалық аспаптарда және металлофонда (бір пластинада) ырғақпен қағып ойнаудың қарапайым дағдыларын</p>

	менгеруге ықпалету.
Коршаған ортамен таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үйі. өзінің отбасы, отбасылық қарым- қатынас туралы әңгімелеп беруге үйрету</p> <p>Заттық әлем. Қазақ халқының тұрмыстық заттарын тану және атау дағдысын кеңейту</p> <p>Көлік, байланыс құралдары. жолаушыларға арналған қарапайым ережелермен таныстыру.</p> <p>Еңбекке баулу. Өзінің, құрдастарының шығармашылық жұмыстарының нәтижелеріне, суреттеріне, бұйымдарға құрметпен қарауға, оларға үқыптылықпен қарауға баулу.</p> <p>Адамгершілік және патриоттық тәрбие. жақсы және жаман әрекеттерді дұрыс бағалау тәжірибесін қалыптастыру.</p> <p>Менің Отаным – Қазақстан. Қазақхалқының дәстүрлі киіз үйімен таныстыру. Балаларды айналасындағы ересектердің жақсы көретінін, оған әрқашан қамқорлық танытатынын білдіре өтырып, өзінің туған жеріне, Отанына деген сүйіспеншілік сезімін ояту.</p> <p>Әсімдіктер әлемі. Ағаштардың, дала гүлдерін тану және атау, өсімдік бөліктерін тануын қалыптастыру</p> <p>Жануарлар әлемі. Үй жануарлары мен олардың төлдері туралы білімдерін бекіту. Қазақстанды мекендейтін жабайы жануарлар жайлы тұсініктерін қалыптастыру, табиғат бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Табиғаттағы маусымдық өзгерістер. Ая-райының жағдайын анықтау (сұық, жылы, ыстық), табиғат құбылыстарын бақылау (маусымдық), бақылау күнтізбесінде жылдың көктемгі мезгілдеріндегі ая-райының жай-</p>

күйін белгілеуді пысықтау.

Табиғатта қауіпсіз мінез-құлық ережелерін сақтау

серуенде (отпен ойнамау, жолға шықпау) ойын алаңында және құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, ұсақ заттарды құлаққа, мұрынға тықпау).

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы
негізінде**

**2023 – 2024 жылына арналған
Ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары
«Ботақан» ортаңғы топ
Сәуір 2024 жыл**

Ұйымдастырылған іс әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Негізгі қимылдар:</p> <p><i>Жүру.</i> Тапсырмаларды орындаі отырып жүру: қол ұстасып, арқаннан ұстап, тоқтап, жартылай отырып, бұрылып, заттарды айналып жүру</p> <p><i>Tene-teңдікті сақтау.</i> Тепе-теңдікті сақтай отырып бір-бірінен 10 сантиметр қашықтықта орналасқан тақтайшалардың, қырлы тақтайдың бойымен жүру.</p> <p><i>Жүгіру.</i> Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, сапта бір-бірден, алаңың бір жағынан екінші жағына, әр түрлі бағытта: тұра, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру; белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы: тоқтап жүгіру,</p> <p><i>Домалату, лақтыру, қазып алу.</i> Заттарды он және сол қолмен қашықтыққалақтыру (2,5-5 метр қашықтық), төменнен екі қолмен көлденең нысанана, он және сол қолмен (1,5–2 метр қашықтықтан) допты кеуде тұсынан лақтыру</p> <p><i>Еңбектеу, өрмелеу.</i> Гимнастикалық қабырғага өрмелеу және одан тұсу (биіктігі 1,5 метр).</p> <p><i>Секіру.</i> Құрсаудан құрсауға, заттарды айналып және заттардың арасымен секіру, 15-20 сантиметр биіктікten секіру, ілініп тұрган затқа қолды тигізіп, тұрган орнынан жоғары секіру</p> <p><i>Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.</i> Бірінің артынан бірі сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа тұру, шеңберге тұру (көзбен бағдарлау бойынша). Саптағы, шеңбердегі өз орнын табуға үйрету.</p> <p>Ырғактық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау.</p>

Жалпы дамытушы жаттығулар

Көл және иң үздік белдеуінеге арналған жаттығулар:
заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру; қолды алға, жан-жаққа созу, алақандарын жоғары қарату, қолды көтеру, тұсіру, саусақтарды қозғалту, қол саусақтарын жұму және ашу.

Кеудеге арналған жаттығулар:

аяқты бұғу және созу (бірге және кезекпен), шалқасынан жатқан қалыптанбұрылып, етпетінен жату және керісінше; иықтарды жоғары көтеріп, қолды жан-жаққа созып еңкею (етпетінен жатқан қалыпта).

Аяққа арналған жаттығулар:

аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен іп, кезекпен тізені бұгіп, аяқты көтеру;

Қимылды ойындар

Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгіліріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Қимылды ойындарды ойнату.

Дербес қимыл белсенділігі.

Қимылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өз бетінше ойнауға ынталандыру. Өрмелейу, еңбектеу дағдыларын, етпілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауға баулу.

Спорттық жаттығулар:

Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тұра, шеңбер бойымен, онғажәне солға бұрылып тебу.

Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.

Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамактанар алдында қолды жуу, таңертен және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамактану,

жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру.

Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сұртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету.

Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасықпен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу.

Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.

Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылышын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішү құралдарын орнымен қолдануға баулу.

Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.

Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру.

Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу.

Сауықтыру-шынықтыру шаралары:

Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.

Сөйлеуді дамыту

Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.

Дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқының өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айтуды менгерту.

Сөздік қор.

Тұсау кесу дәстүріне байланысты сөз тіркестерін менгерту

Тілдің грамматикалық құрылымы.

Зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдануды және зат есімдерді жекеше, көпше түрде қолдануды үйрету.

Байланыстырып сөйлеу.

	<p>тәнис ертегілерді ойнауға және саҳнадауға ынталандыру, қызығушылығын ояту.</p>
Көркем әдебиет	<p>Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойнадарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.</p> <p>Оқылған шығармадан ең қызықты, мәнерлі үзінділерді қайталу, балаларғасөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуда мүмкіндік беру.</p>
Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта. Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасаудың жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауда, өзінің алған әсері мен қалаудың білдіруге баулу.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуда баулу.</p> <p>Сөздік қор. Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауда баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануды пысықтауда.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Тәнис ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша өздігінен қайталап айтуда баулу.</p>
Математика негіздері	<p>Сан. Заттарды салыстыру: заттарға қосу немесе заттардан алу тәсілдері арқылы тәнис және тең емес заттар тобын салыстыру, «Тең бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беруін қалыптастыруды.</p> <p>Шама. Салыстыру нәтижелерін ұзындығы бойынша ұзын-қысқа, бірдей, тең, ені бойынша кең-тар, бірдей, тең, биіктігі бойынша биік-аласа, бірдей, тең, жалпы шамасы бойынша үлкен-кіші сөздерімен белгілеудің дамыту.</p> <p>Геометриялық пішіндер Балаларды геометриялық фигура дөңгелекпен тәнисстыруды, ұстаса және көру тәсілдері арқылы аталған фигураны зерттеуде мүмкіндік беру.</p>

	<p>Кеңістікте бағдарлау Өзінің дene мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатыстықеністік бағыттарын анықтауды жетілдіру: он-сол.</p> <p>Уақытты бағдарлау. Қарама-қарсы тәулік бөліктегін бағдарлауды қалыптастыру: күндіз-түнде, таңертен-кешке.</p>
Құрастыру	Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденен орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылым материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру дағдыларын пысықтау.
Сурет салу	<p>Сурет салу кезінде қарындашты, қылқаламды қатты қыспай, дұрыс ұстауды пысықтау.</p> <p>Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз параграфина бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер менолардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдануды дамыту.</p> <p>Құмға таяқшалармен, асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру.</p>
Мүсіндеу	<p>Қазақ халқының әшекей бұйымдарымен (білезік, жүзік, балдақ, сырға, тұмар) таныстыру. Мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, өзіне ұнаган бұйымдарды мүсіндеу, оларды таяқшамен безендіруді.</p> <p>Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру.</p>
Жапсыру	<p>Желімдеудің техникасын үйрету: желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сұртуге майлықты қолдану.</p> <p>Геометриялық фигуralардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру арқылы киіз, кілем, көрпе, алаша орамал жасауды үйрету.</p>
Музыка	<p>Музыка тындау Музыкалық шығарманы иллюстрациялармен салыстыра білуді қалыптастыру.</p> <p>Балалар аспаптарының, музыкалық ойыншықтардың дыбысталуынажыратуға үйрету; оларды атай білу.</p> <p>Ән айту.</p>

	<p>Ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау.</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар.</p> <p>Балалардың билейтін музыкаға сәйкес би қымылдарын өз бетіншеорындауына, таныс би қымылдарын ойындарда қолдануына мүмкіндік беру.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.</p> <p>Балаларды музыкалық аспаптармен: сыбызы, металлафон, қоңырау, сылдырмақ, маракас және барабанды ырғақпен қағып ойнаудың қарапайым дағдыларын менгеруге ықпал ету.</p>
Коршаған ортамен таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үйі.</p> <p>жақындарына қамқорлық танытуға баулу.</p> <p>Заттық әлем.</p> <p>заттардың атқаратын қызметтерін түсінуін менгерту</p> <p>Көлік, байланыс құралдары.</p> <p>жолаушыларға арналған қарапайым ережелермен таныстыру</p> <p>Еңбекке баулу.</p> <p>Өзінің, құрдастарының шығармашылық жұмыстарының нәтижелеріне, суреттеріне, бұйымдарға құрметпен қарауға, оларға ұқыптылықпен қарауға баулу.</p> <p>Адамгершілік және патриоттық тәрбие.</p> <p>Балаларда «дұрыс» немесе «дұрыс емес», «жақсы» немесе «жаман» әрекеттер (қылыштар) туралы қарапайым түсініктерді дамытуды жетілдіру</p> <p>Менің Отаным – Қазақстан.</p> <p>Балабақшаның үй-жайлары мен ауласында тәртіп пен тазалық сақтауға үйрету.</p> <p>Өсімдіктер әлемі.</p> <p>кейбір көгөністер мен жемістердің түрін тану және атау, қарапайым түсініктерді қалыптастыру пысықтау.</p> <p>Жануарлар әлемі.</p> <p>Үй жануарлары мен олардың төлдері туралы білімдерін бекіту. Қазақстанды мекендейтін жабайы жануарлар жайлы түсініктерін қалыптастыру, табиғат бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Табиғаттағы маусымдық өзгерістер.</p> <p>Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, жылы, ыстық), табиғат құбылыстарын бақылау (маусымдық), бақылау күнтізбесінде жылдың көктемгі мезгілдеріндегі ауа-райының жай-күйін белгілеу.</p> <p>Табиғатта қауіпсіз мінез-құлық ережелерін сақтау</p>

Табиғатта қауіпсіз мінез-құлық ережелерін сақтауды дамыту (санырауқұлақтар мен жидектерді жемеу, жануарларға тиіспеу, қоқыс қалдырмау, қоқысты жинау, бұтактарды сыйндырмау)

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы
негізінде**

**2023 – 2024 жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары
«Ботақан» орталығы топ
Мамыр айы 2023жыл**

Ұйымдастырылған іс әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	<p>Негізгі кимылдар: <i>Жүру.</i> Еденге қойылған заттардан аттап жүру, жан-жаққа баяу айналу. <i>Tene-teңдікті сақтау.</i> Тепе-тендікті сақтай отырып, аркан бойымен жүру, тура жолмен жүру. <i>Жүгіру.</i> Қарқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін), тоқтамай баяу қарқынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру. <i>Домалату, лақтыру, қағып алу.</i> Допты жоғары лактыру, тәмен - еденге (жерге) соғу, қағып алу. <i>Еңбектеу, өрмелеу.</i> Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (біектігі 1,5 метр). <i>Секіру.</i> Құрсаудан құрсауға, заттарды айналып және заттардың арасымен секіру, 15-20 сантиметр біектікten секіру, ілініп тұрған затқа қолды тигізіп, тұрған орнынан жоғары секіру <i>Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.</i> Саптағы, шенбердегі өз орнын табуға үйрету.</p> <p>Үрғактық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және кимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар. <i>Кол және иық белдеуіне арналған жаттығулар:</i> қолды жоғары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру;</p> <p><i>Кеудеге арналған жаттығулар:</i> допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға- онға) бұрылу; солға, онға бұрылу (отырған қалыпта);</p> <p><i>Аяққа арналған жаттығулар:</i></p>

аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою;

Қимылды ойындар

Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Қимылды ойындарды ойнату.

Дербес қимыл белсенділігі.

Қимылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобилдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өз бетінше ойнауға ынталандыру. Өрмелеву, енбектеу дағдыларын, ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауға баулу.

Спорттық жаттығулар:

Велосипед тебу. Ұш дөңгелекті велосипедті тұра, шенбер бойымен, онғажәне солға бұрылып тебу. Балабақша ауласында

Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.

Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамактанар алдында қолды жуу, таңтерең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру.

Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамактану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлыш дағдыларын қалыптастыру.

Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлакты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сұртуді, орамалды орнына ілуді, таракты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамактану дағдыларын қалыптастыру: ас қасықпен шәй қасықты, шанышкыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу.

Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.

Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауга, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше

	<p>реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.</p> <p>Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері) жәнезиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар) туралы бастапқытүсініктерді қалыптастыру.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары: Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру.</p>
Сойлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты (а, ә, е, о, ү) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды анық айтту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқының өзгерту қабілетін дамыту:баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айтту.</p> <p>Сөздік қор. жұмбақ шешкізу, жаңылтпаш, санамақ айтқызу, сөздік қорларын жаңа сөздерменбайту</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыруды, зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдануды, зат есімдерді жекеше, көпше түрде, етістіктерді келер және өткен шақта қолдануды үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Кейіпкерлерді сипаттау үшін дауыс ырғағының мәнерлі қарапайым тәсілдерін қолдануды, таныс ертегілерді ойнауға және сахналуға ынталандыру, қызығушылығын ояту.</p>
Көркем әдебиет	<p>Оқылған шығармадан ең қызықты, мәнерлі үзінділерді қайталау, балаларғасөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталарап айтуда мүмкіндік беру.</p> <p>Балаларды тақпактар мен шағын өлеңдерді жатқа айтуда үйрету.</p>
Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытуши орта. Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасаудың жағдай жасау: сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сипайы сөйлеу әдебін сактауда,</p>

	<p>құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу.</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын туыстық қатынасқа байланысты сөздерді («бөле», «аға», «апа», «іні», «қарындас»), тұрмыстық заттардың, жемістердің, жануарлардың, төрт түліктің атауларын айту және түсіну дағдыларын пысықтау.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Таныс ертеғілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу.</p>
Математика негіздері	<p>Сан.</p> <p>заттардың санын ажыратуға үйрету: көп-біреу (біреу-көп), біртекті заттарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету</p> <p>Шама.</p> <p>салыстыру нәтижелерін ұзындығы бойынша ұзын-кыска, бірдей, тең, ені бойынша кең-тар, бірдей, тең, биіктігі бойынша биік-аласа, бірдей, тең, жалпы шамасы бойынша үлкен-кіші сөздерімен белгілеу</p> <p>Геометриялық пішіндер</p> <p>Балаларды геометриялық фигуналармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыруды пысықтау, ұстая және көру тәсілдері арқылы аталған фигуналарды зерттеуге мүмкіндік беру.</p> <p>Кеңістікте бағдарлау</p> <p>Өзінің дene мүшелерін бағдарлауды және осыған байланысты өзіне қатыстыкеңістік бағыттарын анықтауды пысықтау: үстінде-астында, алдында-артында, оң-сол.</p> <p>Уақытты бағдарлау.</p> <p>Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлауын дамыту: күндіз-түнде, таңертең-кешке.</p>
Құрастыру	<p>Балалардың құрастыруға қызығушылығын арттыру</p> <p>Құрастырган құрылышпен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату.</p> <p>Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздік техникасы ережелерін сактауға,</p>

	ұқыптылыққа баулу.
Сурет салу	<p>Көлденең және тік сзықтарды салу, олардың қылышысын жүргізе білу, әртүрлі пішіндегі (көгөністер мен жемістер, ыдыс-аяқ, ойыншықтар, жануарлар), дөңгелек пішінді (шарлар, бұлттар, күн) заттарды бейнелеу, бірнеше көлденең және тік сзықтардан тұратын заттарды бейнелеуді.</p> <p>Құмға таяқшалармен, асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру.</p>
Мұсіндеу	<p>Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы заттарды мұсіндеуді (ыдыстар, ойыншықтар).</p> <p>Бірнеше бөліктерді косу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мұсіндеу дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру.</p>
Жапсыру	<p>Жапсыруда табиги материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бұктеу, қатпарлау) колдануды.</p> <p>Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсак элементтерді қағаз бетіне орналастыруды және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу.</p> <p>Жапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулу.</p>
Музыка	<p>Музыка тыңдау</p> <p>Ересектердің орындаудындағы және аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауға үйрету. Музыкалық шығарманың көркем құралдарын: дауысы (ақырын-қатты), қарқыны (жылдам-баяу), көніл-күйі (мұнды, көнілді) байқауға үйрету.</p> <p>Ән айту.</p> <p>Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтауды пысықтау</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар.</p> <p>Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындауды, қимылдарды өз бетінше бастауды және аяқтауды менгерту.</p> <p>Музыкалық сүйемелдеумен қазақби қимылдарының қарапайым элементтерін орындауды, ойындарда таныс би қимылдарын қайталау дағдыларын жетілдіру.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.</p> <p>Балаларды музыкалық аспаптармен: сыйбызы,</p>

	<p>металлафон, қоңырау, сылдырмак, маракас және барабанды ырғақпен қағып ойнаудың қарапайым дағдыларын менгеруін пысықтау.</p>
Коршаған ортамен таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үйі. Дербестікті қалыптастыру: киіну, жуыну, тісін тазалау Заттық әлем. Әртүрлі заттардың атауларын сөйлегендеге белсенді қолдану, заттардың атқаратын қызметтерін түсіну, заттардың тобын білдіретін түсініктерді менгерту. Көлік, байланыс құралдары. Жаяу жүргіншілерге және жолаушыларға арналған қарапайым ережелермен таныстыру. Еңбекке баулу. Балаларды ересектердің еңбегін бақылау негізінде ойын әрекетіне ынталандыру. Мүмкіндіктеріне қарай күтүшіге, аула сыпырушығақемек көрсетуді үйымдастыру. Өзгенің еңбегінің нәтижесіне құрметпен қарауғатәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау. Адамгершілік және патриоттық тәрбие. әлеуметтік және эмоционалды зиятты тәрбиелеу: балалардың назарын адамның жеке қасиеттеріне (мейірімді, жанашыр, қамқор, сезімтал және іскер, еңбеккор, ұқыпты) аудару, жақсы және жаман әрекеттерді дұрыс бағалау тәжірибесін қалыптастыруды пысықтау. Менің Отаным – Қазақстан. Тірі және өлі табиғат заттары мен құбылыстарына қызығушылықтарын қалыптастыру. Осімдіктер әлемі. кейбір көгөністер мен жемістердің түрін тану және атаяу, қарапайым түсініктерді қалыптастыру пысықтау. Жануарлар әлемі. Үй жануарлары мен олардың төлдері туралы білімдерін бекіту. Қазақстанның мекендейтін жабайы жануарлар жайлы түсініктерін қалыптастыру, табиғат бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру. Табиғаттағы маусымдық өзгерістер. Ая-райының жағдайын анықтау (сүйк, жылы, ыстық), табиғат құбылыстарын бақылау (маусымдық), бақылау күнтізбесінде жылдың көктемгі мезгілдеріндегі ая-райының жай-күйін белгілеуді жетілдіру. Табиғатта қауіпсіз мінезд-құлық ережелерін сактау</p>

серуенде (отпен ойнамау, жолға шықпау) ойын алаңында және құммен, сумен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, ұсақ заттарды құлаққа, мұрынға тықпау).